

Claudia LIPAN

Mutenie în patru anotimpuri

După cea mai bună piesă a Galei UNITER, *Oblomov* (care a și inaugurat-o), noua sală de la Grădina Icoanei a găzduit un al doilea spectacol, de data aceasta într-o cu totul altă deschidere, ionesciană și anume *Scaunele*. Nu mă surprinde faptul că regizorul spectacolului, Felix Alexa, și-a imaginat două personaje inhibate, (supra)viețuind într-o grotă ale cărei singure guri de oxigen sunt câteva deschideri primitoare de oaspeți. Treptat, deschiderile se măresc, oaspeții care solicită scaune invadează scena, acestea devin „prea multe“ (cum amenința să devină numărul spectatorilor din sală la începutul piesei) și țin loc de aparate la care se conectează eroii marginalizați în propria lor casă. Ei dispar treptat din peisajul citadin, din forfota de zi cu zi, îmbătrânesc trăind undeva la demisolul orașului pe lângă care trece apa. Pereții unicului lor habitat poartă semnătura scenografei Diana Ruxandra Ion care a scris cu cretă albă textul lizibil al lui Ionescu, prevăzând parcă impasul celor doi de a nu se mai putea debarasa de gândirea ex-positivă, noduroasă, colțuroasă, dureroasă a propriilor cuvinte. Silabisirea zilelor și a nopților devine din ce în ce mai grea. Dacă toată viața *Soțul* (Răzvan Vasilescu) a povestit și *Soția* (Oana Pellea) l-a ascultat, a mimat tot felul de situații caraghioase și *Soția* a ghicit, a îndrăgit anotimpurile și *Soția* le-a iubit pur și simplu, acum neputința e mai mare. Fost portar, el se îndreptățește să

Foto: Ciprian Duică

Oana PELLEA și Răzvan VASILESCU.

Înainteze în „gradul“ de mareșal al imobilului. Ceea ce înaintează paradei de primire a oaspeților nu-i aduce fericirea. Se plictisește groaznic, e vesel doar când vede apa ce despică orașul în două prin ferestruica găuită de un scaun atârnat de perete. Răzvan Vasilescu creează un personaj lipsit de ambiție, aproape leneș, dezgustat de prea multă repetiție în viața lui. Spre deosebire de Oana Pellea, a cărei *Semiramida* crede cu stoicism în cei 75 de ani de căsnicie. Pentru ea, totul trebuie să se petreacă la fel ca-n prima zi; iar dacă în prima zi a aflat totul despre Soțul său, despre luna februarie și despre jocul de pantomimă, și astăzi, după atâția ani, le va afla asemenea. Își propune ca, în fiecare seară, să uite totul și să aștepte cu sufletul proaspăt o nouă rafală de amintiri. Reușind să mențină tensiune chiar și în imobilitatea primei părți a spectacolului, actorii dezmoțesc finalul cu mici piese din drama sufletească a eroilor, mărunță, deșirată ca un ghem de lână pe andreaua oaspeților apăruți invizibil în salon. Aceeași dramă care l-a făcut pe Soț să nu-și urmeze niciodată vocația când a fost la înălțimea împrejurărilor și pe Soție să nu ia niciodată parte la ieșirile din impas. Soțul își pregătește două ore pe zi un discurs în care lumea va afla cine este de fapt. Discursul va fi citit de un Orator, pentru că el este prea motiv. Dar *Oratorul* (Gabriel Spahiu) este mut! El nu mai apucă să spună nimic invaziei de oaspeți importanți despre măreția și anotimpurile mareșalului său. Nu mai e timp...

Oana Pellea și Răzvan Vasilescu ating, într-un anumit fel, coarda sensibilă a autorului care compune în fiecare situație un raport clar al individului cu lumea. Un raport în care nu a găsit încă ușurința de a da dreptate și unuia și altuia. Nu există decât o singură situație-limită pe care individul trebuie să și-o asume personal și conștient. Începutul sau sfârșitul situației nu are nici un sens, ea oricum îi aparține. Scaunele sunt în scenă înainte ca nemulțumirea sau fericirea personajelor să ia

Foto: Ciprian Duică

Răzvan VASILESCU, Gabriel SPAHIU și Oana PELLEA.

amploare. Pe două dintre ele ne primesc actorii. Actorii sunt naturali, imaginând parcă acea primă zi de căsătorie în care oamenii nu au timp de șiretlicuri și nevroze. Sunt sinceri, modești și lipsiți de puterea de a contrazice. Spectacolul lui Felix Alexa nu a contrazis, nu și-a asumat o stare de tensiune, de șoc, absurdă, cum din păcate ne-am obișnuit să credem atunci când vorbim despre Beckett sau Ionescu. El l-a adus în tăcere pe Ionescu la București, la propriu și la figurat, pentru că, înaintea spectacolului, am văzut-o în loja Teatrului Bulandra pe fiica autorului (Marie-France Ionescu), așteptând cu nerăbdare să se aprindă luminile rampei.

Teatrul „L.S. Bulandra” – Scaunele de Eugen Ionescu. Regia: Felix Alexa. Scenografia: Diana Ruxandra Ion. Cu: Oana Pellea, Răzvan Vasilescu, Gabriel Spahiu. Data premierei: 7 aprilie 2004.

Gracias a Clara Flores Aguilera!

În Casa Americii Latine am văzut „o seară Clara Flores”. Da, da, chiar așa o voi numi, pentru că scenariul scris după textele unora dintre cei mai importanți poeți de limbă spaniolă (Pablo Neruda, Isabel Allende, Eduardo Galeano, Rodrigo García) descrie, de fapt, traiectul actriței originară din Chile. Descrie fuga civilă, alături de familie, dintr-o țară al cărei regim politic a șters multe amintiri despre o cultură incredibil de frumoasă. *Țara de foc* este poate chiar jungla Amazonului; un loc unde sângele nu are timp să stea pe loc. El curge în legendele pline de viață ale băștinașilor săi. Este o țară unde s-ar putea face câteva documentare fantastice, dacă nu ții cont că „materialul de studiu” provoacă incendii, calamități, erupții, epidemii și sărăcie oamenilor în fiecare zi. Clara Flores Aguilera, îmbrăcată într-un „poncho” roșu cu motive laice, într-un ritm amuzant dar și emoționant, își deapănă povestea, altminteri destul de încercată, a propriei copilării și adolescențe, chiar dacă în spectacol se numește Paula Gonzales. În repertoriul din această poveste încap și tragedia loviturilor militare de stat din 1973, și refularea unor amintiri care trebuie rase din memorie, și revolta că nu poate dansa la un bal decât cu sternul unui băiat, și răbdarea de a le trece pe toate și de a închide cicatricea. Mă gândesc la Clara Flores. Cum a reușit să se integreze într-o țară străină, al cărei regim nu era total diferit, să fie absolventa uneia dintre cele mai bune profesoare de teatru și dans (Miriam Răducanu), să joace pe scena unui renumit teatru pentru tineret (cel din Piatra-Neamț) și să câștige cel mai important premiu pentru un tânăr actor, atât într-o secțiune de grup (cu spectacolul *Caleidoscop* în 1999) cât și individual (cu momente din *Caragiale* în 2002). Nu cred că o actriță cum este Clara Flores trebuie văzută atât de greu pe o scenă de teatru. Mă bucur că a reușit (în condiții nu tocmai ușoare, bănuiesc) să gândească și să ridice acest spectacol. Pentru că merita. Dacă mă refer la structura lui solidă, cu dans, cântec, joc echilibrat și prezență scenică bună, îmi dau seama că Clara Flores Aguilera are nevoie de ceva mai mult decât un public care îi aplaudă evoluția cu urale, o profesoară care o susține puternic, un critic care crede în ea în continuare și reprezentanți din locurile ei natale (ambasadori, prieteni etc.) într-o sală mult prea puțin încâpătoare pentru demonstrația sa. Mai are nevoie de un regizor.

Casa Americii Latine – Poveste din Țara de Foc – Gracias a la Vida... după texte de Eduardo Galeano, Pablo Neruda, Isabel Allende și Rodrigo García. Scenariu: Rodrigo Rene Flores. Muzica: Violeta Parra, Inti-Ilimani, Astor Piazzolla. Cu: Clara Flores Aguilera. Data premierei: 25 februarie 2004.